

В И Р О К

ІМ'ЯМ УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ

1980 року грудня місяця 24 дня Судова колегія в кримінальних справах Львівського обласного суду в складі :

Головуючого-члена Львівського обласного суду
Крючкова-Дворацького Є.І.,
Народних засідателів Львівського обласного суду
Мальчицького Я.Ю.,
Чехірка на В.Д.,
при секретарі Бориоєнко О.С.,
з участю прокурора Дороша В.М.
та адвокатів: Степаненка О.Т., Ліпкуса М.Г.,
та Брусенцова Г.П.

розглянула у відкритому судовому засіданні в м. Львові в приміщенні Львівського обласного суду кримінальну справу про обвинувачення :

1. ХМАРИ Степана Ілліча, народження 12 жовтня 1937 року, уродженця с. Боб'ятин Сокальського району Львівської області, мешканця міста Червонограда Львівської області, вул. 50-річчя СРСР, 32, кв. 27, українця, громадянина СРСР, безпартійного, з вищою освітою, одруженого, на утриманні маючого двоє неповнолітніх дітей, військово-зобов'язаного, працюючого лікарем-стоматологом Червоноградської міської стоматологічної поліклініки, у вчиненні злочинів, передбачених ст.ст. 62 ч.І, 150 КК УРСР ;
2. ШЕВЧЕНКА Олеся Євгеновича, народження 22 лютого 1940 року, уродженця м. Сквиря Київської області, мешканця

м. Києва, вул. Ентузіастів, 25/2, кв. І45, українця, громадянина СРСР, безпартійного, з вищою журналістською освітою, одруженого, на утриманні маючого двоє неповнолітніх дітей, військовозобов'язаного, не судимого, працювавшого відповідальним секретарем "Українського біохімічного журналу" інституту біохімії АН УРСР, у вчиненні злочину, передбаченого ст. 62 ч.І КК УРСР ;

3. ШЕВЧЕНКА Віталія Никифоровича, народження 20 березня 1934 р., уродженця м. Донецька, мешканця м. Києва, вул. Зодчих, 62-а, кв. ІІ2, українця, громадянина СРСР, виключеного з членів КПСР, з вищою журналістською освітою, одруженого, на утриманні маючого трое неповнолітніх дітей, військовозобов'язаного, не судимого, працювавшого старшим інженером відділу науково-технічної інформації Київського виробничого об'єднання "Електронмаш", у вчиненні злочину, передбаченого ст. 62 ч.І КК УРСР та ст. 70 ч.І КК РРФСР.

Судова колегія

У С Т А Н О В И Л А :

підсудні Хмара С.І., Шевченко О.Є. та Шевченко В.Н. протягом ряду років з метою підриву та ослаблення Радянської влади займалися проведенням антирадянської агітації та пропаганди шляхом виготовлення, зберігання і розповсюдження документів антирадянського змісту, а також поширенням з цією метою в усній формі наклепницьких вигадок, що порочать радянський державний та суспільний лад.

Так, в 1973 р. підсудний Хмара С.І. виготовив злісний антирадянський пасквіль під назвою "Часткове співробітництво і спритна дипломатія", в якому зводив ганебний наклеп на радянський

державний і суспільний лад, діяльність КПРС та правоохоронних органів нашої країни.

Тоді ж в 1973 р. підсудний Хмара С.І. ознайомив з цим антирадянським пасквілем мешканця м. Червонограда нині покійного Карабіна В.М., з його допомогою виготовив не менше трьох машинописних примірників цього пасквілю, два з яких зберігав в своїй квартирі, а в 1973-1974 р. р. знищив їх разом з рукописом.

В другій половині 1973 р. підсудний Хмара С.І. виготовив антирадянську статтю під назвою "Етноцид українців в ССРСР", в якій зводить цинічні наклепицькі вигадки на радянський державний і суспільний лад, практику комуністичного будівництва в нашій країні, національну політику КПРС.

При виготовленні цього антирадянського пасквіля підсудний Хмара С.І. використав літературу антирадянського, націоналістичного змісту, зокрема книгу В.Кубійовича "Географія України і суміжних земель", книгу О.Лотоцького "На ріках вавилонських", газету "Неділя" від 5 серпня 1934 р., книгу І.Теслі "Наша батьківщина", зберігав цю антирадянську літературу з початку 70-х років у себе на квартирі і знищив її в 1975 р.

В кінці 1973 р. - на початку 1974 р. підсудний Хмара С.І. з метою підриву та ослаблення Радянської влади виготовив злісний антирадянський збірник так званий "Український вісник" № 7, в якому помістив, крім свого антирадянського пасквіля "Етноцид українців в ССРСР", виготовлену ним особисто статтю антирадянського ворожого змісту під назвою "Генеральний погром", в якій з ворожих антирадянських позицій зводив грубий наклеп на політику КПРС в національному питанні, кадрову політику, закликає до боротьби з Радянською владою.

При виготовленні цього антирадянського збірника підсудний Хмара С.І. використав тенденційну інформацію про звільнення з роботи окремих працівників редакції "Робітнича газета" та про

виробничу нараду в АН УРСР, яку одержав від підсудного Шевченка О.Є., а також одержані від нього два вірші і біографічну довідку про засудженого за антидержавні злочини А. Лупиноса. Пізніше підсудний Хмара С.І. переніс ці матеріали в так званий "Український вісник" № 9.

Весною 1974 р. підсудний Хмара С.І. ознайомив з цим антирадянським збірником Карабіна В.М., з його допомогою виготовив машинописні примірники цього антирадянського збірника.

Влітку 1974 р. підсудний Хмара С.І. розповсюдив машинописні примірники цього антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 7, передавши їх в м. Києві підсудному Шевченку О.Є. та в м. Львові своїм знайомим Волошин А.Г. та Волошин Л.В.

Третій машинописний примірник цього антирадянського збірника підсудний Хмара С.І. зберігав у себе і знищив влітку 1975 р.

В 1973-1974 р. р. підсудний Хмара С.І. передав в м. Львові своїй знайомій Волошин Л.В. отримані в 1973 р. від підсудного Шевченка О.Є. та передруковані з допомогою Карабіна В.М. вірші антирадянського змісту А. Лупиноса та біографічну довідку про нього.

Одночасно підсудний Хмара С.І. передав Волошин Л.В. вірші невстановленого автора антирадянського, націоналістичного змісту: "Графоман", "Голгофа", "Дорога", "Запитай, запитай ...", "Мій степ-розораний...", які він в цей період отримав від Карабіна В.М.

Крім машинописних примірників антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 7 підсудний Хмара С.І. з допомогою Карабіна В.М. виготовив в цей період не менше трьох фотоплівок з заекспонованим машинописним текстом вказаного антирадянського збірника.

Влітку 1974 р. підсудний Хмара С.І. одну з фотоплівок з заекспонованим текстом антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 7 в цілях масового розповсюдження передав через

мешканця м. Львова свого знайомого Наконечного Р.О. за кордон на Захід, де вказаний збірник був виданий українським націоналістичним видавництвом "Смолоскип" під назвою "Український вісник" № 7-8 і використовувався буржуазною пропагандою в підривних акціях проти СРСР.

В цей збірник видавництво "Смолоскип" помістило також антирадянський пасквіль підсудного Хмари С.І. "Часткове співробітництво і спритна дипломатія" та вірші "Дорога", "До вас волаю...", "Запитай, запитай...", "Голгофа", "Я бачив ...", "Мій степ - розораний" з наклепницькими вигадками проти радянського державного і суспільного ладу.

На початку 1975 р. підсудний Хмара С.І. з метою масового розповсюдження на території СРСР літератури антирадянського змісту передав в м. Києві підсудному Шевченку О.Є. дві фото - плівки з зекспонованим машинописним текстом антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 7 для виготовлення фотокопій.

В 1973-1974 р. р. підсудний Хмара С.І. в книзі С.Т. Даниленка "Дорогою ганьби і зради" власноручно вчинив свої злісні коментарі антирадянського змісту, в яких зводив ганебний наклеп на політику КПРС по національному питанню, на діяльність правоохоронних органів СРСР.

В цей же період підсудний Хмара С.І. повернув цю книгу Даниленка з своїми коментарями антирадянського змісту її власнику Писарюку Й.-І.М.

В кінці 1974 р. - на початку 1975 р. з метою підриву та ослаблення Радянської влади підсудний Хмара С.І. виготовив злісний антирадянський збірник так званий "Український вісник" № 9, в якому помістив свою статтю "Голос з пекла" та "хроніку" про

осіб, засуджених за антирадянську діяльність, а також отримані від підсудного Шевченка О.Є. вірші антирадянського змісту А.Луциноса, його біографічну довідку та інформацію про виробничу нараду в АН УРСР, надавши їй антирадянську спрямованість.

До цього антирадянського збірника підсудний Хмара С.І. помістив також отриману в літку 1974 р. від Карабіна В.М. статтю "Коли мертві воскресють".

В цілому виготовлений підсудним Хмарою С.І. так званий "Український вісник" № 9 є відверто антирадянським, наклепницьким документом, містить заклики до боротьби проти існуючого в нашій країні суспільного ладу, спрямований на підрих внутрішньої і зовнішньої політики КПРС і Радянського Уряду.

На початку 1975 р. підсудний Хмара С.І. з допомогою Карабіна В.М. виготовив два машинописні примірники цього антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 9, які після виправлення повернув Карабіну В.М. разом з статтею "Коли мертві воскресють".

Рукописні матеріали підсудний Хмара С.І. знищив після цього восени 1975 р.

На початку 1975 р. підсудний Хмара С.І. з метою розповсюдження антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 9 з допомогою Карабіна В.М. виготовив дві фотоплівки з заекспонованим текстом цього антирадянського документу, які на початку 1975 р. - восени 1975 р. передав своєму знайомому Наконечному Р.О. для передачі за кордон на Захід для використання буржуазною пропагандою в підрихних ідеологічних акціях проти СРСР.

По незалежних від підсудного Хмари С.І. причинах ці фотоплівки з заекспонованим текстом антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 9 за кордон на Захід переправлені не були.

1923

В середині 70-х років підсудний Хмара С.І. отримав від невстановлених осіб книги антирадянського націоналістичного змісту : збірку оповідань, зокрема оповідання В.Леонтовича "Ворохобня" і "Вигнанець", брошуру "Бог і батьківщина", які зберігав у себе на квартирі до березня 1980 року.

З літа 1976 р. до березня 1980 р. підсудний зберігав в своїй квартирі зошит з віршованими текстами з наклепами на радянську дійсність, з закликами до боротьби з Радянською владою.

З початку 70-х років до березня 1979 р. підсудний Хмара С.І. з метою підриву і ослаблення Радянської влади проводив антирадянську пропаганду, поширюючи в усній формі наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад.

Такі наклепницькі антирадянські вигадки підсудний Хмара С.І. на початку 70-х років поширював в містах Червонограді і Львові в розмовах з Наконечним Р.О., пропагуючі антирадянські твердження з так званого трактату І. Дзюба "Інтернаціоналізм чи русифікація", влітку 1973 р. в м. Києві в розмовах з підсудним Шевченком О.Є., протягом 1973-1974 років в м. Львові в розмовах з Волошин Л.В., в березні 1979 р. в м. Червонограді в своїх розмовах з окремими громадянами в присутності мешканця м. Червонограда Гнатишака М.Г.

Крім того, підсудний Хмара С.І., використовуючи становище лікаря-стоматолога Червоноградської стоматологічної поліклініки, в своєму робочому кабінеті стоматологічної поліклініки в селищі Гірник Сокальського району Львівської області на протязі тривалого часу з 1967 р. по 1979 р. систематично зймався приватнопідприємницьким зубопротезуванням, в отриманні від цього незаконним шляхом кошти привласнював.

Так, в 1967 р. підсудний Хмара С.І. за протезування в приватному порядку гр. Барсукової одержав від неї 30 крб.

В 1969 р. підсудний Хмара С.І. за протезування гр. Самчук В. Ф. одержав від неї 91 крб.

В кінці 1969 р. - на початку 1970 р. підсудний Хмара С.І. за протезування в приватному порядку гр. Валерко Н.Т. одержав від неї 155 крб., причому гр. Валерко передала підсудному Хмарі С.І. ще золотий корпус жіночого годинника.

На початку 1973 р. підсудний Хмара С.І. за протезування в приватному порядку гр. Ліри В.Ф. одержав від неї 60 крб.

В кінці 1973 р. - на початку 1974 р. підсудний Хмара С.І. за протезування в приватному порядку гр. Бик М.А. одержав від неї 470 крб., а приблизно в 1975 р. одержав від гр. Бик М.А. ще 15 крб.

В 1973-1974 роках підсудний Хмара С.І. за протезування гр. Кіщак П.В. одержав від неї 70 крб.

Навесні 1979 р. підсудний Хмара С.І. за протезування в приватному порядку гр. Прица С.О. одержав від нього 60 крб., причому гр. Приц передав підсудному Хмарі С.І. ще дві золоті обручки своїх батьків.

Всього за період з 1967 р. по 1979 р. підсудний Хмара С.І., систематично займаючись приватнопідприємницьким зубопротезуванням на своєму робочому місці, незаконно одержав від окремих громадян 951 крб., які привласнив.

Підсудний Шевченко О.Є. з кінця 1960-х років до квітня 1980 р. з метою підриву та ослаблення Радянської влади виготовляв, зберігав і розповсюджував документи антирадянського змісту, які містять в собі наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад.

Так, в 1968-1969 роках підсудний Шевченко О.Є. з оригіналу листа, що починається словами: "Пряшів, 27 баразня 1968 р. Вільмиленовний пене !..", в якому зводяться наклепи на радянську дійсність, СРСР з ворожих антирадянських позицій іменується

"імперією" і пророкується його загибель, який він отримав від мешканця м. Києва Могильного В.М., виготовив у себе на роботі в редакційному відділі Київського експериментального комбінату м'ясової реклами "Укоопспілки" два машинописні примірники цього антирадянського документу.

Перший екземпляр цього антирадянського документу підсудний Шевченко О.Є. знищив, а другий примірник - зберігав у себе на квартирі до березня 1980 р., коли передав через свою дружину Шевченко Л.М. мешканцю м. Києва Солов'ю В.Ф.

В травні 1971 р. в парку ім. Т.Г. Шевченко в м. Києві підсудний Шевченко О.Є. отримав від невстановлених осіб два вірші антирадянського змісту А.Лупиноса і його біографічну довідку.

В 1971-1973 роках підсудний Шевченко О.Є. зберігав ці антирадянські документи у себе на квартирі, а в 1973 р. передав їх з метою масового поширення підсудному Хмарі С.І. для використання в антирадянському збірнику так званому "Українському віснику".

Підсудний Хмара С.І. спочатку помістив ці антирадянські документи в так званому "Українському віснику" № 7, а потім переніс в № 9 цього антирадянського збірника.

В 1973 р. підсудний Шевченко О.Є. у себе на квартирі в м. Києві дав згоду підсудному Хмарі С.І. постачати його матеріалами та інформацією з метою використання при виготовленні антирадянського збірника так званого "Українського вісника".

В цьому ж 1973 р. підсудний Шевченко О.Є. передав з цією метою підсудному Хмарі С.І. інформацію про звільнення окремих працівників редакції "Робітничя газета" та про виробничу нараду представників інститутів і академічних видань АН УРСР.

Влітку 1974 р. підсудний Шевченко О.Є. у себе на квартирі в м. Києві отримав від підсудного Хмари С.І. машинописний примір-

ник антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 7.

Влітку 1974 р. підсудний Шевченко О.Є. розповсюдив цей антирадянський документ мешканцю м. Києва Могильному В.М.

На початку 1975 р. підсудний Шевченко О.Є. отримав від підсудного Хмари С.І. дві фотоплівки з заекспонованим на них машинописним текстом антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 7 з метою виготовлення фотокопій і розповсюдження цього антирадянського документа.

В цей період підсудний Шевченко О.Є. передав ці фотоплівки мешканцю м. Києва Богдану З.П. для виготовлення фотовідбитків так званого "Українського вісника" № 7 і через деякий час отримав від нього виготовлену фотокопію цього антирадянського документа.

В першому півріччі 1975 р. підсудний Шевченко О.Є. спочатку зберігав фотокопію антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 7 у себе на квартирі в м. Києві, а пізніше в цьому ж періоді розповсюдив цей антирадянський документ, передавши його підсудному Шевченку В.Н.

Влітку 1975 р. підсудний Шевченко О.Є. передав в своїй квартирі в м. Києві підсудному Хмарі С.І. для використання при виготовленні так званого "Українського вісника" декілька фотознімків могил стрільців так званої "Української Галицької Армії" / УГА/, похованих на Янівському кладовищі м. Львова, які Шевченко О.Є. сам сфотографував, перебуваючи в м. Львові в 1974 р.

У вересні 1975 р. підсудний Шевченко О.Є. в м. Києві передав через свою знайому Романюк Л.М. в м. Львів своєму знайомому Наконечному Р.О. для послідувочої передачі підсудному Хмарі С.І. з метою використання останнім при виготовленні чергового номера антирадянського збірника так званого "Українського вісника" документи так званого "свідаву" невстановленого змісту.

В кінці 1976 р. підсудний Шевченко О. Є. в м. Києві отримав від Світлічної Н.О., раніше засудженої за проведення антирадянської агітації і пропаганди, документи антирадянського, наклепницького змісту : "Відкритий лист до Вальтера Хайновського" В. Марченка, "Письмо матери" Б. Шехвердяна, машинописний текст, що починається словами : "Цей випадок переказують у нашій...", "Відкритий лист М. Мотрюка Івану Дзюбі", "Похорон друга" І. Калинця, "Відкритий лист до Івана Дзюби" за підписом В. Стуса.

Ці документи антирадянського, наклепницького змісту, в яких зводяться злісні наклепи на внутрішню політику Радянського Уряду, містяться прізиви до "активного протесту" і боротьба проти Радянської влади, підсудний зберігав з метою підриву та ослаблення Радянської влади у своїй квартирі в м. Києві до березня 1980 р., коли передав через свою дружину Шевченко Л.М. мешканцю м. Києва Солов'ю В.Ф. для дальшого збереження.

В кінці 1976 р. підсудний Шевченко О.Є. розповсюдив ці документи "самвидав'ю" антирадянського, наклепницького змісту, ознайомивши з їх змістом підсудного Шевченка В.Н. в м. Києві біля оперного театру.

В кінці 1976 р. - на початку 1977 р. підсудний Шевченко О.Є. одержав в м. Києві від Могильного В.М. віршований текст під назвою "Життепис", в якому містяться наклепницькі вигадки щодо радянської дійсності, який зберігав в своїй квартирі до березня 1980 р.

На початку 1977 р. підсудний Шевченко О.Є. з метою підриву та ослаблення Радянської влади встановив контакт з мешканкою м. Києва Мешко О.Я. як учасницею так званої "Української громадської групи сприяння виконанню Хельсінських угод", маючи намір прийняти особисту участь в ворожій діяльності цієї "групи".

Тоді ж, перебуваючи в будинку Мешко О.Я., підсудний Шевченко О.Є. отримав від неї документи вказаної "групи" : "Декларацію...",

"Меморандум" № I і дав згоду перекласти ці документи антирадянського, наклепницького змісту з української на російську мову, а також одержав примірник "Меморандума" цієї "групи" невстановленого змісту.

В одержаних підсудним Шевченком О.Є. антирадянських документах так званої "Української Хельсінської групи" зводяться наклепи на радянську дійсність, вихваляються українські буржуазні націоналісти, а також схвалюється діяльність осіб, заарештованих за вчинення особливо небезпечних державних злочинів.

Вказані "Декларація" та "Меморандум" № I з допомогою підсудного Шевченка О.Є. були перекладані на російську мову Могильним В.М. і примірники цих перекладених документів зберігав у себе на квартирі підсудний Шевченко О.Є., а пізніше в першому півріччі 1977 р. знищив.

Оригінали цих антирадянських документів підсудний Шевченко О.Є. в цей період повернув Мешко О.Я.

Примірник "Меморандуму" невстановленого змісту підсудний Шевченко О.Я. в лютому 1977 р. залишив в м. Москві на квартирі учасника так званої "Московської Хельсінської групи" Мнюха Ю.В.

Підсудний Шевченко О.Є. в період з 1970 р. до 1977 р. з метов підриву і ослаблення Радянської влади проводив антирадянську пропаганду, поширюючи в усній формі наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад.

Такі наклепницькі антирадянські вигадки підсудний Шевченко О.Є. в 1970 р. поширював в м. Києві в розмовах з підсудним Шевченком В.Н., пропагуючи антирадянські твердження з так званого трактату І. Дабби "Інтернаціоналізм чи русифікація", в 1973 р. в м. Києві в розмовах з підсудним Хмиров С.І., в 1972-1975 р. в Києві в розмовах з робітником заводу ім. Дзержинського Баленюком О.І., в 1970-1976 р. р. в м. Києві в розмовах з мешканцем м. Києва Михайленцем І.Д., а також в 1973-1977 р. р. в м. Києві в розмовах з мешканцем м. Києва Трояком В.Ф.

Підсудний Шевченко В.Н. з першої половини 50-х років до квітня 1980 р. з метою підриву та ослаблення Радянської влади виготовляв, зберігав і розповсюджував документи антирадянського змісту, які містять в собі неклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад.

Так, в середині 50-х років підсудний Шевченко В.Н. придбав антирадянську націоналістичну літературу: брошуру під назвою "Мала історія України", брошуру про "вільне козацтво", яку зберігав в своїй квартирі до березня 1980 р.

В цих брошурах зводяться неклепницькі вигадки на радянський державний і суспільний лад, містяться заклики до боротьби з Радянською владою.

З початку 60-х років до 1976 р. підсудний Шевченко В.Н. зберігав в своїй квартирі і розповсюджував антирадянську, націоналістичну книгу Донцова "Де шукати наших історичних традицій", в якій містяться заклики до боротьби з Радянською владою.

В 1974-1975 р. р. підсудний Шевченко В.Н. передавав цю книгу мешканцю м. Києва Трояку В.Ф., яку після повернення продовжував зберігати у себе і знищив її влітку 1976 р.

В серпні-вересні 1963 р. у себе на робочому місці в м. Києві в Українському товаристві дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами з метою підриву і ослаблення Радянської влади виготовив рукописний документ "Національна політика у Чехословаччині очима українця", в якому зводяться неклепницькі вигадки на національну політику КПРС і Уряду в нашій країні.

Цей документ потрапив до канадського громадянина Коляски І.В., видвореного за межі СРСР в серпні 1965 р. в зв'язку з антирадянською діяльністю, і був вилучений у нього.

В середині 60-х років підсудний Шевченко В.Н. на роботі в Українському товаристві дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами з метою підриву та ослаблення Радянської влади зробив виписки ворожого антирадянського змісту з статтей буржуазно-

націоналістичних періодичних видань в загальній зонит та на окремий аркуш паперу, які зберігав в своїй квартирі до березня 1980 р. В цих виписаних підсудним Шавченком В.Н. матеріалах містяться злісні неклепницькі вигадки на радянську дійсність, національну політику в СРСР, зводяться до боротьби з існуючим у нас суспільним ладом.

В середині 1960-х років підсудний Шавченко В.Н. переписав у невстановленої особи і зберігав у себе на квартирі віршований текст "Сьогодні у церкві коні" М. Холодного, в якому зводилося неклеп на радянську дійсність, національну політику КПРС і Уряду СРСР.

Восени 1975 р. підсудний Шавченко В.Н. користувався цей текст Трояку В.Ф., в літку 1976 р. знищив.

В 1966 р. підсудний Шавченко В.Н. зберігав в своїй квартирі в м. Києві одержану від невстановленої особи фотомопію так званого трактату І. Дарби "Інтернаціоналізм чи русифікація" антирадянського, націоналістичного змісту, в 1970 р. передавав цей антирадянський документ мешканцю м. Києва Метвієнку А.А., продовжував зберігати його у себе після повернення в 1973 р. і знищив його в 1976р.

В 1968 р. придбав книгу Донцова "Візерні сиринці кобзаря" антирадянського, націоналістичного змісту, в якій містяться заклики до боротьби з існуючим в нашій країні ладом, зберігав у себе на квартирі, передавав в 1970 р. цю книгу для ознайомлення мешканцю м. Києва Метвієнку А.А., а після її повернення в 1973 р. продовжував зберігати у себе і знищив її в 1976 р.

В 1973 р. підсудний Шавченко В.Н. зберігав у себе на квартирі в м. Києві одержаний від невстановленої особи "самвидавний" документ з ворожими неклепами на радянську дійсність, а в 1974 р. розповсюдив цей антирадянський документ, передавши його Трояку В.Ф. в м. Києві.

З початку 1975 р. підсудний Шавченко В.Н. з метою підризу та ослаблення Радянської влади зберігав у себе на квартирі в

м. Києві фотокопію антирадянського документу "Українського вісника" № 7, схвально віднісся до ворожого антирадянського змісту цього документу, до передачі в наступний номер цього так званого "Українського вісника" підсудним Шевченком О.Є. переданого ним в 1969-1970 р. р. "самвиданого" документу націоналістичного змісту.

В березні 1976 р. передав фотокопію цього антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 7 Трояку В.Ф.

В літа 1975 р. підсудний Шевченко В.Н. зберігав в своїй квартирі в м. Києві одержану від мешканця м. Константа Сумської області Самуся Л.П. виготовлену останнім книгу "Чорні дні мого існування. Спогади", з ворожими наклепами на радянську дійсність, передав цей документ Трояку В.Ф. в березні 1976 р. у себе на квартирі.

Підсудний Шевченко В.Н. зберігав у себе на квартирі з метою підриву і ослаблення Радянської влади таку ворожу антирадянську літературу: машинописний документ "З приводу і процесу над Погрозельським", одержаний ним від невідомої особи в 1965 р. в м. Києві, машинописний документ "Собор у ринтованні" Є. Смерстине, який одержав від невідомої особи в 1969-1970 р. р., машинописний документ "Хроніка опору" В. Мороза, отриманий ним від невідомої особи в другій половині 1970 р. від невідомої особи, машинописний документ "Продується чи Советский Союз до 1984 года" А. Амеларика, одержаний ним від невідомої особи в 1970 р., машинописний документ "Кличу живих" Я. Галицького, який він отримав в березні 1976 р. від Трояка В.Ф.

Всі означені документи антирадянського змісту підсудний Шевченко В.Н. знищив в 1976 р.

В 1959-1961 р. р. підсудний Шевченко В.Н. в м. Невельську Сахалінської області з метою підриву і послаблення Радянської влади на сторінках 1-го і 2-го томів повного зібрання творів В.І. Леніна зробив Дописки і коментарі, в яких містяться наклепницькі вигадки на радянський державний і суспільний лад і зберігав ці коментарі антирадянського змісту до березня 1980 р.

132

Підсудний Шевченко В.Н. з метою підриву і ослаблення Радянської влади проводив антирадянську пропаганду, поширюючи в усній формі наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад.

Такі наклепницькі антирадянські вигадки підсудний Шевченко В.Н. поширював в 1959-1961 р. р. в м. Невельській Сахалінській області в розмовах з співробітником редакції газети "Ленинец" Безпаловим В.І., лектором міськкому КПРС Єгоровим О.П., заступником начальника Охотморської експедиції по політчастині Воронізьким О.Л., в 1965-1966 р. та взимку 1975-1976 р. у себе на квартирі в м. Києві в розмовах з головним редактором Одеського видавництва "Маяк" Михайлюком П.П., в 1970 р. у себе на квартирі в м. Києві в розмовах з підсудним Шевченком О.Є., в 1975 р. в приміщенні редакції інформації для закордону в РАТАУ в м. Києві в розмовах з співробітником головної редакції інформації для союзних, республіканських і обласних газет РАТАУ Гнатенком В.Ф. і співробітником РАТАУ Єременком В.Ф., в 1977-1978 р. р. в приміщенні Київського виробничого об'єднання "Електронмаш" в розмовах співпрацівників цього об'єднання Бабенком В.Ю. і Коломійцем Г.С., в березні 1976 р. у себе на квартирі в м. Києві в розмовах з Трояком В.Ф.

В розмовах з Трояком В.Ф. восени 1975 р. підсудний Шевченко В.Н. пропагував ідеї щодо створення так званої "Самостійної України", а в розмовах з підсудним Шевченком О.Є. в 1970 р. взаємно обговорювали наклепницькі вигадки з так званого трактату Дзюби "Інтернаціоналізм чи русифікація".

Допитаний по суті пред'явленого обвинувачення за ст. 62 ч.І КК УРСР підсудний Хмара С.І. визнав себе винним повністю у виготовленні, зберіганні і розповсюдженні антирадянських документів з метою підриву і ослаблення Радянської влади, зокрема у виготовленні, зберіганні і поширенні з цією метою антирадянських збірників так званих "Українських вісників" № № 7 / 7-8 / та 9, у виготовленні ворожих антирадянських статей для цих збірників

133
"Етніцид українців в ССР", "Тенеральний погром", "Голос з пекла", "хроніки" засуджених за тяжкі антирадянські злочини, в такому одержанні і редагуванні матеріалів антирадянського змісту від підсудного Шевченка О.Є. та Керебіна В.М. і використання цих матеріалів в так званих "Українських вісниках".

Підсудний Хмарє С.І. визнав в судовому засіданні, що через Навоначного Р.О. передав фотоплівку з заекспонованим текстом антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 7 за кордон на Захід з метою використання його в підривних ідеологічних акціях проти СРСР, в також намагався передати аналогічні фотоматеріали підготовленого ним антидержавного збірника так званого "Українського вісника" № 9, але по незалежних від нього причинах цей збірник за кордон на Захід переданий не був.

Підсудний Хмарє С.І. визнав себе винним в тому, що він набував, зберігав, використовував і розповсюджував антирадянську націоналістичну літературу і проводив антирадянську пропаганду в усній формі також з метою підриву і ослаблення Радянської влади.

Підсудний Хмарє С.І. в своїх показаннях в судовому засіданні пояснив, що він припинив свою зорку антирадянську діяльність, направлену на підрив і ослаблення Радянської влади, в 1975 р.

Підсудний Хмарє С.І. категорично заперечував в судовому засіданні зберігання у себе на квартирі з метою підриву і ослаблення Радянської влади в період 1975-1980 р. р. таких антирадянських, націоналістичних матеріалів, як збірник оповідань з оповіданнями В. Леонтовича "Зорохобня" і "Диглянець", який виданий у Львові в 1930 р., брошура "Бог і батьківщина", видавництво О.О. Веселіва у Жовкві в 1939 р. та зонту з віршованими текстами антирадянського змісту.

Крім того, підсудний Хмарє С.І. також категорично заперечував, що він в усній формі розповсюджував антирадянські нещеп-

ницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад, в розмовах в березні 1979 р. в приміщенні біліярдної в підвалі центральної аптеки № 189 в м. Червонограді.

Допитаний по суті пред'явленого обвинувачення за ст. 150 КК УРСР підсудний Хмара С.І. визнав себе винним в тому, що він з 1967 р. по 1979 р. займався приватнопідприємницьким зубопротезуванням окремих громадян, але без мети наживи, одержені від цих громадян кошти витрачав для придбання необхідних матеріалів для стоматологічної поліклініки.

Підсудний Хмара С.І. категорично заперечував, що він протезував в приватному порядку гр. Валерко і отримав від неї 155 крб., а також, що він отримав від гр. Прица С.О. 60 крб. за його протезування в приватному порядку.

Винне підсудного Хмари С.І. по епізодах пред'явленого йому обвинувачення у виготовленні, зберіганні і розповсюдженні ворожих антирадянських документів з метою підриву і ослаблення Радянської влади доведене повністю слідуючими доказами.

Допитаний в судовому засіданні підсудний Шевченко О.Є. пояснив, що підсудний Хмара С.І. в 1973-1974 р. р. виготовив два антирадянських збірники так званих " Українських вісника" № № 7 і 9, сам підготував більшість антирадянських статей та матеріалів для цих збірників, розповсюджував ці антирадянські збірники з метою підриву і ослаблення Радянської влади, втягнув його в перекладу для цих збірників антирадянських матеріалів, що підсудний Хмара С.І. розповсюджував ці антирадянські збірники, передаючи йому як машинописні тексти цих антирадянських збірників, так і фотоплівки з зекспонованими текстами цих антирадянських збірників для їх розповсюдження .

Допитані в судовому засіданні свідки Волошин А.Г., Волошин Л.В., Теплий Я.В., Тепля Г.В., Зонін М.В. пояснили, що вони в

в 1974-1978 р. р. знайомилися з змістом антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 7, який з метою розповсюдження підсудний Хмара С.І. передав свідку Волошин А.Г. влітку 1974 р.

Свідок Пальчевський З.Є. пояснив в судовому засіданні, що він не протязі декількох днів детально вивчав цей антирадянський збірник на квартирі свідка Волошин А.Г. за згодою їх дочки свідка Волошин Л.В.

Свідок Наконечний Р.О. пояснив в судовому засіданні, що він в 1974 р. отримав від підсудного Хмари С.І. фотоплівку з заекспонованим текстом антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 7 і передав цю фотоплівку іноземній туристці для передачі за кордон на Захід, про що повідомив підсудного Хмару С.І. і одержав від нього подяку.

Свідок Наконечний Р.О. пояснив також в судовому засіданні, що в 1975 р. він отримав від підсудного Хмари С.І. ще дві заекспоновані фотоплівки з антирадянським збірником так званого "Українського вісника" № 9, передав ці заекспоновані фотоплівки свідку Будному І.Ю. для передачі за кордон на Захід і завірив підсудного Хмару С.І., що Будний І.Ю. через своїх родичів передав одну з цих фотоплівок за кордон в США.

Свідок Наконечний Р.О. пояснив також в судовому засіданні, що підсудний Хмара С.І. на початку 70-х років пропагував антирадянські, наклепницькі вигадки з так званого трактату Дзюби "Інтернаціоналізм чи русифікація".

Свідок Наконечний Р.О. пояснив також в судовому засіданні, що восени 1975 р. в магазині "Художні вироби" в м. Львові він одержав для підсудного Хмари якийсь пакунок від підсудного Шевченка О.Є. через свідка Романюк Л.М.

Свідок Романюк Л.М. в судовому засіданні ствердив факт передачі якогось пакунку восени 1975 р. від підсудного Шевченка

О.Є. свідку Неконечному Р.О.

Свідок Будний І.Ю. пояснив в судовому засіданні, що в 1975 р. він отримав від Неконечного Р.О. дві фотоплівки з заекспонованим текстом антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 7, але переконувшись, що це антирадянський збірник, він відмовився виконати вимогу Неконечного Р.О. передати ці фотоплівки за кордон на Захід, хоча повідомив Неконечного Р.О., що він виконав це доручення.

Проявлену фотоплівку з текстом антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 9 зберігав у себе до березня 1980 року.

Свідок Волошин Л.В. пояснив в судовому засіданні, що підсудний Хмара С.І. в розмовах з ним в 1973-1974 р. р. неодноразово висловлював неклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад.

Свідок Гветишан М.Г. пояснив в судовому засіданні, що в березні 1979 р. підсудний Хмара С.І. в більярдній в підвальному приміщенні центральної аптеки № 189 в м. Червонограді висловлював антирадянські неклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад.

Підсудний Шевченко О.Є. в своїх показаннях в судовому засіданні теж ствердив, що підсудний Хмара С.І. під час неодноразових розмов з ним в 1973 р. неодноразово розповсюджував неклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад, пролегуєчи ворожі ідеї антирадянського так званого трактату Давида "Інтернаціоналізм чи русифікація".

З приєднаних до матеріалів справи висновків експертизи з'являється, що підсудний Хмара С.І. являється автором рукописних виразлень в машинописних текстах антирадянських збірників так званих "Українських вісників" № № 7 / 7-8 / і 9, а також в книзі

С.Т. Даниленка "Дорогою ганьби і зради", де власноручно підсудний Хмерю С.І. зробив ворожі антирадянські коментарі з метою підризу і ослаблення Радянської влади / том І5, в.с. 103-105, 168-171/.

Виня підсудного Хмери С.І. стверджується також приєднаними до матеріалів справи речовими доказами: антирадянськими збірниками так званими "Українськими вісниками" № № 7/7-8/, 9, книгою С.Т. Даниленка "Дорогою ганьби і зради" з коментарями підсудного Хмери С.І., машинописними примірниками документів, які раніше зберігалися підсудним Хмером С.І., збірником оповідань, зокрема з оповіданнями В. Леонтовича "Ворохобня" і "Вигнанець" та брошурою "Бог і батьківщина", а також зошитом з віршованими антирадянськими текстами, фотоплівкою з текстом антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 9 / том І, в.с. 237-238, том 8, в.с. 122-124, пакунки № № І, 2 /.

З протоколів огляду статті "Етноцид українців в ССР", книги І. Теслі "Наша батьківщина", антирадянських збірників так званих "Українських вісників" № № 7/7-8/, 9, книги С.Т. Даниленка "Дорогою ганьби і зради", віршованих антирадянських текстів: "Графоман", "Дорога", "Голгофа", "Запитай, запитай...", "Мій степ - розораний...", збірки оповідань з оповіданнями В. Леонтовича "Ворохобня", "Вигнанець", брошури "Бог і батьківщина" та зошиту з віршованими антирадянськими текстами, вбачається, що всі оглянуті матеріали, які зберігалися і розповсюджувалися підсудним Хмером С.І., в тому числі зроблені ним коментарі в книзі С.Т. Даниленка "Дорогою ганьби і зради", а також збірка з оповіданнями В. Леонтовича "Ворохобня" та "Вигнанець", брошура "Бог і батьківщина" і зошит з віршованими текстами, які зберігалися підсудним Хмером С.І. /оповідання В. Леонтовича, брошура, зошит/ до березня 1980 р. носять антирадянський, націоналістичний, пасквілянтський характер, зберігалися і розповсюджувалися підсудним Хмером С.І. з метою підризу і ослаблення Радянської влади, з метою опорочення радянського державного і суспільного ладу в нашій країні / том

138

I, в.с. 9-21, 84-85, 87-88, 97, том 7, в.с. 182-183, том 8, в.с. 38-52, том 16, в.с. 75-84, 99-101/.

Свідок Писарик Й.-І.М. пояснив в судовому засіданні, що підсудний Хмара С.І. в 1973-1974 р. р. брав у нього нову книгу С.Т. Даниленке "Дорогою ганьби і зради", більше ніхто цією книгою не користувався і тільки підсудний Хмара С.І. міг зробити в цій книзі дописки.

Вина підсудного Хмари С.І. у виготовленні, зберіганні і розповсюдженні документів антирадянського змісту стверджується також матеріалами обшуків, проведених у самого підсудного Хмари С.І., а також у свідків Писарика Й.-І. М., Трояка В.Ф., Богдана З.П., Будного І.Ю. /том 4, в.с. 46, том 1, в.с. 73-83, 8, 167-170, том 7, в.с. 177-178, том 8, в.с. 33-37 /.

Вина підсудного Хмари С.І. по епізодах пред'явленого йому обвинувачення в занятті приватнопідприємницьким зубопротезуванням в період з 1967 р. по 1979 р. з використанням положання лікаря-стоматолога Червоноградської міської стоматологічної поліклініки доведена повністю слідуючими доказами.

Допитані в судовому засіданні свідки Барсукова К.С., Семчук В.Ф., Велерко Н.Т., Ліра В.Ф., Бик М.А., Кіщак П.В. та Приц С.О. пояснили, що підсудний Хмара С.І., працюючи лікарем-стоматологом Червоноградської стоматологічної поліклініки, в своєму робочому кабінеті в селищі Гірник Сокальського району Львівської області протезував їм зуби в приватному порядку в період 1967-1979 р.р., причому вони за ці роботи розраховувалися особисто з підсудним Хмарою С.І.

Свідок Барсукова К.С. ствердила, що в 1967 р. вона передала Хмарі С.І. 30 крб.

Свідок Семчук В.Ф. ствердила, що в 1969 р. вона передала Хмарі С.І. 91 крб.

Свідок Валерко Н.Т. ствердила, що вона передала Хмарі С.І. в 1969-1970 р. р. 155 крб. і золотий корпус жіночого годинника.

Свідок Ліра В.Ф. ствердила, що вона передала Хмарі С.І. в 1973 р. 60 крб.

Свідок Бик М.А. ствердила, що вона передала Хмарі С.І. в 1973-1975 р. р. 485 крб.

Свідок Кіщак П.В. ствердила, що вона передала Хмарі 70 крб. в 1973-1974 р. р.

Свідок Приц С.О. ствердив в судовому засіданні, що за проведення протезування його зубів в приватному порядку він навесні 1979 р. особисто передав підсудному Хмарі С.І. 60 крб. і дві золоті обручки, які його батьки придбали на своє "срібне" весілля.

З довідки про освідування цих свідків лікарем-стоматологом Червоноградської стоматологічної поліклініки від 17 вересня 1980 р. вбачається, що гр. гр. Барсукова К.С., Самчук В.Ф., Валерко Н.Т., Ліра В.Ф., Бик М.А., Кіщак П.В. та Приц С.О. були протезовані в строкі, вказаними цими особами / том 4, а.с. 172-174/.

З протоколу обшуку квартири підсудного Хмарі С.І. і підсобних приміщень від 31 березня 1980 р. вбачається, що під час обшуку було виявлено спеціальні стоматологічні прилади і матеріали, а в спеціальному тайнику в підвальному приміщенні квартири підсудного Хмарі були виявлені золоті вироби і золотий брухт на загальну суму 3915 крб. 79 коп. / том I, а.с. 73-83 /.

З висновку пробірної експертизи вбачається, що вилучені у підсудного Хмарі С.І. ювелірні вироби і брухт є золотими /том 15, а.с. 184-188 /.

З протоколів огляду золотих виробів та золотого брухту, інструментів та приладів, вилучених у підсудного Хмарі С.І., в

також з висновків криміналістичних експертиз вбачається, що вилучене у підсудного Хмари С.І. зуботехнічне приладдя придатне для зубопротезування, та що на одному з цих приладів є залишки золота і срібла / том I, в.с. 115-121, 122-125, том I5, в.с. 233-236, 247-248 /.

З висновків товарознавчих експертиз встановлено, що вартість золотих ювелірних виробів і брухту з золота становить в прейскурантних цінах 3915 крб.79 коп. /том I5, в.с. 208-210, 221-222/.

Допитаний по суті пред'явленого обвинувачення за ст.62 ч.І КК УРСР підсудний Шевченко О.Є. визнав себе винним у виготовленні, зберіганні і розповсюдженні документів, в яких містяться наклепницькі вигадки, що порочать державний і суспільний лад, визнав, зокрема, що своїми діями, пов'язаними з участю у виготовленні і розповсюдженні антирадянського збірника так званого "Українського вісника", він сприяв проведенню ворожих ідеологічних акцій, направлених проти СРСР.

Разом з тим, підсудний Шевченко О.Є. не визнав своєї вини в тому, що його антирадянська агітація і пропаганда була направлена на підрив і ослаблення Радянської влади.

Ці твердження підсудного Шевченка О.Є. об'єктивно спростовуються показами самого підсудного Шевченка О.Є. в судовому засіданні проте, що після ознайомлення з антирадянськими збірниками так званими "Українськими вісниками" він особисто переконався, що вони направлені саме на підрив і ослаблення Радянської влади, і що незважаючи на це він до 1977 р. продовжував займатися розповсюдженням антирадянських документів "самвидяву", а також продовжував зберігати такі антирадянські наклепницькі матеріали у себе на квартирі до березня 1980 р. та продовжував проводити антирадянську пропаганду в усній формі серед свого

оточення до 1977 р.

Підсудний Шевченко О.Є. визнав свою вину у виготовленні машинописних примірників з оригіналу антирадянського документу, отриманого у мешканця м. Києва Могильного В.М. в 1968-1969 р.р. і в зберіганні цього документу до березня 1980 р., в передачі підсудному Хмарі С.І. віршів антирадянського змісту А. Лупиноса, його біографічної довідки, інформації про звільнення окремих працівників редакції "Робітничча газета", інформації про виробничу нараду в АН УРСР в 1973 р. підсудному Хмарі С.І., дав згоду збирати для підсудного Хмари С.І. антирадянських матеріалів для використання в антирадянських збірниках так званого "Українського вісника" в 1973 р., розповсюджував цей антирадянський збірник в машинописному примірнику і в фотоплівках, передав для Хмари С.І. відбитки фотознімків могил січових стрільців, матеріалів "самвидаву", зберігав "самвидавні" матеріали відносно осіб, засуджених за антидержавні злочини, до березня 1980 р.

Крім того, підсудний Шевченко О.Є. визнав, що він встановив контакти з учасниками так званих "Хельсінських груп" Мешко О.Я. в м. Києві та Мнюхом Ю.В. в м. Москві, одержав від Мешко антирадянські документи цих "груп" так звані "Декларацію" та "Меморандум № I" для виготовлення перекладів на російську мову для дальшого розповсюдження.

Вини підсудного Шевченка О.Є. по всіх епізодах пред'явленого йому обвинувачення у виготовленні, зберіганні і розповсюдженні ворожих антирадянських документів з метою підриву і ослаблення Радянської влади доведена повністю слідуючими доказами.

Допитаний в судовому засіданні підсудний Хмара С.І. пояснив, що в 1973-1975 р.р. він неодноразово зустрічався з підсудним Шевченком О.Є. в містах Києві, Львові і Червонограді Львівської області, домовився з ним в 1973 р., що він буде збирати і

передавати йому матеріали для антирадянських збірників так званих "Українських вісників" і одержував від нього такі матеріали, зокрема віраї антирадянського змісту А.Лупиноса, його біографічну довідку, інформацію про звільнення з роботи окремих працівників редакції "Робітнича газета", інформацію про виробничу нараду в АН УРСР, які використав в антирадянських збірниках так званих "Українських вісників", передав в 1974 р. підсудному Шевченку О.Є. машинописний примірник антирадянського збірника так званого "Українського вісника" для ознайомлення і розповсюдження, отримав в 1975 р. фотографії могил січових стрільців з так званої "Української Галицької Армії" /УГА/, одержав від підсудного Шевченка О.Є. пакет з "самвидавними" матеріалами в 1975 р. через свого брата Хмеру В.І., але знищив цей матеріал, не бажаючи більше займатися клеветницькими вигадками проти радянського державного і суспільного ладу.

Підсудний Шевченко В.Н. пояснив в судовому засіданні, що підсудний Шевченко О.Є. в 1971 р. знайомив його з антирадянськими віршованими текстами А.Лупиноса, його біографічною довідкою, яку він переписав для себе, що в 1975 р. він одержав від підсудного Шевченка О.Є. фотокопію машинописного тексту антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 7 /7-8/, а в березні 1976 р. передав цей документ Трояку В.Ф., 1969-1970 р. р. передав підсудному Шевченку О.Є. "самвидавний" документ, а в 1975 р. довідався від нього, що він передав цей документ для "Українського вісника", що в кінці 1976 р. підсудний Шевченко О.Є. повідомив, що він одержав машинописні матеріали так званої "табірної пошти", тобто матеріалів осіб, засуджаних за антидержавні злочини, але детально не знайомився з цими матеріалами.

Підсудний Шевченко В.Н. пояснив також в судовому засіданні, що в 1970 р. в розмові з підсудним Шевченком О.Є. в м. Києві вони обговорювали ідеї антирадянського документу так званого трактату Давида "Інтернаціоналізм чи русифікація", в якому зводились наклепи на радянську діктатуру.

Свідок Шевченко Л.М. пояснила в судовому засіданні, що в середині березня 1980 р. на прохання свого чоловіка підсудного Шевченка О.Є. вона перенесла пакунок з якимись паперами на квартиру знайомого Солов'я В.Ф.

Свідки Соловей Г.П. і Соловей В.Ф. пояснили в судовому засіданні, що в середині березня 1980 р. Шевченко Л.М. принесла їм на квартиру в м. Києві якийсь пакунок в мішечку з паперами і просила цей пакунок заховати.

Свідок Могильний В.М. пояснив в судовому засіданні, що в 1968-1969 р. р. підсудний Шевченко О.Є. брав у нього лист М.Дробняка, який він одержав навесні 1968 р. з Чехословаччини, і не повернув його до квітня 1980 р., що в першій половині 70-х років підсудний Шевченко О.Є. знайомив його з віршами А.Лупиноса і його біографічною довідкою, причому вірші були антирадянського націоналістичного змісту, що в цей період підсудний Шевченко О.Є. ознайомив його з машинописним документом обсягом біля 100 сторінок і після ознайомлення з його змістом він зрозумів, що цей збірник має відношення до нелегального документу так званого "Українського вісника".

Свідок Могильний В.М. пояснив також в судовому засіданні, що в кінці 1976 р. - на початку 1977 р. він передав підсудному Шевченку О.Є. підготовлений ним документ "Життєпис", який не повернув йому до квітня 1980 р., що в 1977 р. він разом з підсудним Шевченком О.Є. був у учесниці так званої "Хельсінської групи" Мешко О.Я., від якої одержали машинописні документи цієї "групи" "Декларацію" і "Меморандум № I" для перекладу на російську мову і розповсюдження, що ці документи він переклав і передрукував і передав по одному примірнику підсудному Шевченку О.Є.

Свідок Романюк Л.М. пояснила в судовому засіданні, що восени 1975 р. вона одержала від підсудного Шевченка О.Є. якийсь

пакунок і передала його продавцю магазину "Художні вироби" в м. Львові Наконечному Р.О.

Свідок Наконечний Р.О. пояснив в судовому засіданні, що в вересні 1975 р. до нього в магазині "Художні вироби" в м. Львові підійшла незнайома жінка і передала йому пакет з паперами від підсудного Шевченка О.Є. для передачі підсудному Хмарі С.І. і він передав цей пакет брату підсудного Хмари С.І. - Хмарі В.І.

Свідок Хмара В.І. пояснив в судовому засіданні, що восени 1975 р. Наконечний Р.О. передав йому в м. Львові пакет з паперами, повідомив свого брата підсудного Хмару С.І., якому був переданий цей пакет, а останній запропонував спалити цей пакет, що він і зробив.

Свідок Трояк В.Ф. пояснив в судовому засіданні, що в 1973-1976 р. р. підсудний Шевченко О.Є. в розмовах з ним розповсюджував наклепницькі вигадки, які порочать радянський державний і суспільний лад, зокрема в питаннях національної політики КПРС та Радянського Уряду.

Свідок Белянюк О.І. пояснив в судовому засіданні, що підсудний Шевченко О.Є. на протязі 1972-1975 р. р. в розмовах з ним неодноразово висловлював наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад, зокрема висловлював наклепницькі вигадки в питаннях національної політики КПРС і Радянського Уряду.

З протоколів обшуків, проведених в квартирах підсудних Шевченка О.Є., Шевченка В.Н. та свідків Солов'я В.Ф., Могильного В.М., Трояка В.Ф. вбачається, що під час цих обшуків були виявлені і вилучені документи антидержавного, націоналістичного змісту, а також матеріали "самвидаву" антирадянського змісту, які зберігав або розповсюджував підсудний Шевченко О.Є. /том 7, в.с. 2-11, 17-18, 78-88, 89-99, 61-77, 123-129, 130-145, том 8, в.с. 32-37, 41-52/.

122-
126-
127-
128-
129-
130-145
131-145
146-
147-
148-
149-
150-
151-
152-
153-
154-
155-
156-
157-
158-
159-
160-
161-
162-
163-
164-
165-
166-
167-
168-
169-
170-
171-
172-
173-
174-
175-
176-
177-
178-
179-
180-
181-
182-
183-
184-
185-
186-
187-
188-
189-
190-
191-
192-
193-
194-
195-
196-
197-
198-
199-
200-

З висновку криміналістичної експертизи за № 249 від 4 липня 1980 р. вбачається, що машинописний текст антирадянського документу: "Пряшів, 27 березня 1968 р. Вільмишановний пане...!" надрукований на друкарській машинці "Оптима" № 858824, яка належить Київському експериментального комбінату масової реклами "Укоопспілки" /том І4, в.с. 203-209/.

З особової справи підсудного Шевченка О.Є. вбачається, що в 1968-1969 р. він працював в цій організації /том 7, в.с. 227/.

З висновку експерта за № 292 від 28 липня 1980 р. вбачається, що вилучена у свідка Богдана З.П. кадрюча рамка використовувалася при виготовленні фотокопії антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 7 /том І4, в.с. 56-65/.

З висновку криміналістичної експертизи за № 231 від 25 червня 1980 р. вбачається, що рукописний текст антирадянського документа "Відкритий лист до Івана Дзюби" виконаний почерком підсудного Шевченка О.Є. / том І5, в.с. 65-79/.

Вина підсудного Шевченка О.Є. в розповсюджені антирадянської агітації і пропаганди та наклепницьких вигадок, що порочать радянський державний і суспільний лад, стверджується приєднаними до матеріалів справи речовими доказами: фотоплівками з "Українським вісником" № 9, машинописними і друкованими текстами "Українського вісника" № 7 /7-8 /, машинописними текстами і рукописними текстами "самвидаву" так званої "табірної пошти", "Декларації", "Меморандуму № І", машинописними текстами "Пряшів, 27 березня 1968 р. Вільмишановний пане...!", "Життєпис" /том 7, в.с. 103-109, 146-147, 148-163, 285, пакети з речовими доказами № № І і 2 /.

З протоколів огляду віршованих текстів А.Луциноса, його біографічної довідки, збірників так званого "Українського вісника" № № 7 /7-8/, 9, "Декларації", "Меморандума № І", машинописних текстів "самовидаву" так званої "табірної пошти", машино-

писного тексту "Пряшів", 27 березня 1968 р. Вельмишановний пане...!" та "Життепис" вбачається, що вони носять антирадянський, націоналістичний характер / том I, а.с. 9-23/. Вони зберігалися і розповсюджувалися підсудним Шевченком О.Є. з метою підризу і ослаблення Радянської влади, з метою опорочення державного і суспільного ладу СРСР.

Допитаний по суті пред'явленого обвинувачення за ст. 62 ч. I КК УРСР та ст. 70 ч. I КК РРФСР підсудний Шевченко В.Н. винним себе визнав у виготовленні, зберіганні та розповсюдженні документів, в яких містяться наклепницькі вигадки, що порочать радянський, державний і суспільний лад, а також визнав себе винним в проведенні антирадянської пропаганди, що порочить радянський державний і суспільний лад.

Підсудний Шевченко В.Н. зокрема визнав, що він в період з середини 50-х років до 1978 р. одержував від інших осіб, виготовляв сам, зберігав і розповсюджував антирадянські документи і літературу, висловлював наклепницькі твердження, що порочать радянський, державний і суспільний лад, придбав і зберігав брошуру "Мале історія України", брошуру про "вільне козацтво", книгу Донцова "Де шукати наших історичних традицій", виготовив і зберігав рукописний документ "Національна політика у Чехословаччині очима українця", який пізніше попав до видвореного за межі нашої країни громадянина Коляски з Канади, робив і зберігав виписки з антирадянських націоналістичних видань, зберігав віршований текст М. Холодного "Сьогодні в церкві коні" і розповсюджував цей документ, одержав і зберігав у себе так званий трактат Дзюби "Інтернаціоналізм чи русифікація", розповсюджував його, а також зберігав і розповсюджував такі антирадянські видання, як "Лихо з розуму" В. Чорновала, книгу Донцова "Незримі скрижалі кобзаря", антирадянський збірник так званий "Український вісник" № 7, книгу Л. Самуся "Чорні дні мого існування. Спогади", окремі "самвидавні" матеріали Сверстюка, Мороза, Амальрика, Галицького.

Разом з тим, підсудний Шевченко В.Н. заперечував в своїх показаннях в судовому засіданні, що ця його діяльність була на-

прямлене на підрив і ослаблення Радянської влади.

Вина підсудного Шевченка В.Н. по всіх епізодах пред"явленого йому обвинувачення у придбанні, виготовленні, зберіганні та розповсюдженні ворожих антирадянських документів і літератури з метою підриву і ослаблення Радянської влади, а також в проведенні антирадянської пропаганди з тою ж метою доведена повністю слідуючими доказами.

Допитаний в судовому засіданні підсудний Шевченко О.Є. пояснив, що в 1975 р. він передав підсудному Шевченку В.Н. антирадянський збірник так званий "Український вісник" № 7 і підсудний Шевченко В.Н. схвалив зміст цього ворожого документа.

Свідок Шевченко М.М. пояснила в судовому засіданні, що її чоловік підсудний Шевченко В.Н. систематично цікавився передачами ворожих закордонних радіостанцій, збирав і зберігав у себе літературу старих видань, частину якої тримав під замком, більшість якої знищив в 1976 р.

Свідок Шевченко М.М. ствердила в судовому засіданні, що до них на квартиру часто заходив Трояк В.Ф.

Свідок Трояк В.Ф. пояснив в судовому засіданні, що він часто зустрічався з підсудним Шевченком В.Н., під час цих зустрічей підсудний Шевченко В.Н. в розмовах висловлював наклепницькі вигадки, які порочать радянський, державний і суспільний лад, зберігав і розповсюджував літературу та окремі документи антирадянського націоналістичного змісту, зокрема давав йому для ознайомлення в 1974-1975 р. р. книгу Донцова "Де шукати наших історичних традицій", восени 1975 р. вірш М.Холодного "Сьогодні у церкві коні", в 1974 р. "самвидавний" документ про засуджених за антидержавні злочини, фотокопію машинописного тексту антирадянського збірника так званого "Українського вісника" № 7 в

березні 1976 р., книгу Самуся "Чорні дні мого існування" в цей же період, передав підсудному Шевченку В.Н. в березні 1976 р. машинописний документ "Кличу живих" Я. Галицького, що в розмовах з ним в 1975-1976 р. р. підсудний Шевченко В.Н. неодноразово пропагував ідею про створення так званої "Самостійної України".

Свідки Єременко В.Ф., Коломієць Г.С., Михайлюк П.П. пояснили в судовому засіданні, що підсудний Шевченко В.Н. в розмовах з ними неодноразово висловлював наклепницькі вигадки, що порочать радянський, державний і суспільний лад, національну політику КПРС і Радянського Уряду.

Допитані на попередньому слідстві свідки Бобенко В.Ю., Гнатанко В.Ф., Матвієнко А.А., Безпалов В.І., Воронезький О.Л. також ствердили, що підсудний Шевченко В.Н. в розмовах з ними розповсюджував наклепницькі вигадки, що порочать радянський, державний і суспільний лад /том ІО, в.с. І-4, 7-12, 25-27, 33-35, 38-39, 43-46/.

Допитаний на попередньому слідстві свідок Матвієнко А.А. пояснив, що підсудний Шевченко В.Н. передав йому в 1970 р. анти-радянський документ І.Дзюби "Інтернаціоналізм чи русифікація", аналогічний документ Чорновола "Лихо з розуму", книгу Донцова "Незримі скрижалі кобзаря" для ознайомлення /том ІО, в.с. І45, І46, І49/.

Покази свідків Бобенка В.Ю., Гнатанка В.Ф., Матвієнка А.А., Безпалова В.І., Воронезького О.Л. були оголошені в судовому засіданні і перевірені та знайшли повне ствердження. Судова колегія вважає їх правдивими і об'єктивними.

З приєднаних до матеріалів справи в якості речових доказів літератури та окремих документів, які зберігав і розповсюджував підсудний Шевченко В.Н., в частину з яких сам виготовляв: "Національна політика у Чехословаччині очима українця", "Мала історія

України", щоденник і календар за 1955 р., брошура про "вільне козацтво", книга Донцова "Незримі скрижалі кобзаря", вірш М. Холодного "Сьогодні у церкві коні", книга "Чорні дні мого існування. Спогади", "самвидавні тексти Дзюби, Чорновола, Мороза, Сверстюка, Амальрика, Галицького, фотокопії збірника так званого "Українського вісника" № 7 та з протоколів огляду цих документів вбачається, що вони носять ворожий антирадянський націоналістичний характер, направлений на підризу і ослаблення Радянської влади /том 8, а.с. 39-40, 41-52, 60-77, 78, 86-89, 90-99, 110-114, 116-118, 119-120, 175, 176-177, 201-207, 197-200, 208, 209, 213-214, том 11, а.с. 1-105, 106-317, том 12, а.с. 2-215, 216-221, 226-239, том 15, а.с. 65-79, пакети № № 1 і 2 з приєднаними до матеріалів справи речовими доказами/.

З висновків експертизи за № 231 від 25 червня 1980 р. вбачається, що рукописні тексти "Національна політика в Чехословаччині очима українця", в зошиті і в календарі за 1955 р. в томах 1 і 2 повного зібрання творів В.І. Леніна виконані почерком підсудного Шевченка В.Н. / том 15, а.с. 65-79 /.

При таких обставинах Судова колегія вважає повністю доведеною вину підсудних Хмари С.І., Шевченка О.Є. та Шевченка В.Н. в тому, що вони на протязі ряду років з метою підризу і ослаблення Радянської влади ситематично займалися проведенням антирадянської агітації і пропаганди шляхом виготовлення, зберігання і розповсюдження документів антирадянського змісту, а також поширенням з цією метою в усній формі наклепницьких вигадок, що порочать радянський, державний і суспільний лад.

Судова колегія вважає необхідним правильно кваліфікувати дії кожного з цих підсудних за ст. 62 ч. 1 КК УРСР.

Кваліфікація злочинних дій підсудного Шевченка В.Н. ще і за ст. 70 ч.1 КК РРФСР є зайвою і ця стаття КК РРФСР підлягає виключенню, оскільки він вчиняв аналогічні злочини як на терито-

рії РРФСР, так і на території УРСР, причому в останній період Шевченко В.Н. вчинив ці злочинні дії на території Української РСР, де і був арештований.

Судова колегія вважає також повністю доведеною вину підсудного Хмари С.І. в тому, що він на протязі 1967-1979 р. р. займався приватнопідприємницьким зубопротезуванням, використовуючи своє положення лікаря-стоматолога Червоноградської стоматологічної поліклініки, за що одержав від окремих громадян 951 крб., які привласнив.

Судова колегія вважає необхідним правильно кваліфікувати дії підсудного Хмари С.І. за ст. 150 КК УРСР.

Обираючи підсудним Хмарі С.І., Шевченку В.Н. і Шевченку О.Є. міри покарання, Судова колегія врахувала виключну тяжкість і ступінь суспільної небезпечності вчинених кожним з них особливо небезпечних державних злочинів, направлених на підрив і ослаблення Радянської влади.

Разом з тим, Судова колегія врахувала щире розкаяння підсудного Шевченка О.Є. у вчиненні ним особливо небезпечного державного злочину і активне сприяння розкриттю злочинів, які були вчинені ним і підсудними Хмарою С.І. та Шевченком В.Н.

При визначенні виду утримання в місцях позбавлення волі Судова колегія врахувала, що підсудні Хмара С.І., Шевченко В.Н. і Шевченко О.Є. вперше вчинили особливо небезпечні державні злочини, тому повинні відбувати покарання у виправно-трудових установках суворого режиму, в заслання - в спеціально визначених місцевостях органами, які віддають виконанням вироку.

На підставі наведеного, керуючись ст.ст. 323, 324 КК УРСР, Судова колегія в кримінальних справах Львівського обласного суду -

П Р И Г О В О Р И Л А :

Хмару Степана Ілліча визнати винним та обрати покарання:

за ст. 62 ч.І КК УРСР - сім років позбавлення волі з засланням строком на п'ять років ,

за ст. 150 КК УРСР - п'ять років позбавлення волі з конфіскацією всього особисто належного йому майна, а також з конфіскацією всіх золотих виробів і золотого брухту,

а за сукупністю цих злочинів на підставі ст. 42 КК УРСР остаточно визначити покарання - сім років позбавлення волі у виправно-трудовах колоніях суворого режиму з засланням строком на п'ять років в спеціальних місцевостях, що визначаються органами, які відають виконанням вироку, з конфіскацією всього особисто належного йому майна, а також з конфіскацією всіх золотих виробів і золотого брухту ;

Шевченка Віталія Никифоровича визнати винним та обрати покарання за ст. 62 ч.І КК УРСР - сім років позбавлення волі у виправно-трудовах колоніях суворого режиму з засланням строком на чотири роки в спеціальних місцевостях, що визначаються органами, які відають виконанням вироку ;

Шевченка Олесея Євгеновича визнати винним та обрати покарання за ст. 62 ч.І КК УРСР - п'ять років позбавлення волі у виправно-трудовах колоніях суворого режиму з засланням строком на три роки в спеціальних місцевостях, що визначаються органами, які відають виконанням вироку.

Міри запобіжного заходу залишити засудженим Хмарі С.І., Шевченку В.Н. і Шевченку О.Є. без змін - тримання під вартою

152
152

в слідізоляторі УКДБ по Львівській області.

Початок строку відбуття покарання рахувати засудженим з врахуванням попереднього ув'язнення :

Хмарі С.І. - з 31 березня 1980 р.,
Шевченку О.Є. - з 1 квітня 1980 р.,
Шевченку В.Н. - з 14 квітня 1980 р.

Стягнути в доход держави з засудженого Хмарі С.І. 951 крб. як незаконне збегчення від приватнопідприємницької діяльності.

Стягнути в доход держави судові витрати з кожного з засуджених, з Хмарі С.І., Шевченка В.Н. і Шевченка О.Є. по 103 крб. 20 коп.

Речові докази : стоматологічне устаткування і прилади, вилучені у засудженого Хмарі С.І., конфіскувати в доход держави.

Інші речові докази, які приєднані до матеріалів справи, зберігати разом із справою.

Вирок може бути опротестований і оскаржений на протязі семи діб з дня його оголошення, а засудженими Хмарою С.І., Шевченком В.Н. і Шевченком О.Є. в той же строк з моменту вручення копії цього вироку до Судової колегії в кримінальних справах Верховного Суду Української РСР.

Головуючий /підпис /

Неродні засідателі /підписи/

В оригіналом згідно :

ЧЛЕН ЛЬВІВСЬКОГО
ОБЛАСНОГО СУДУ

Крючков

/КРЮЧКОВ-ДВОРЕЦЬКИЙ /